

ZÁSTAVNÍ PRÁVO A JEHO VÝKON

Účelem mé rigorózní práce na téma „Zástavní právo a jeho výkon“ je zanalyzovat problematiku smluvního zástavního práva jako takového, se zaměřením na oblast výkonu zástavního práva, a to v oblasti v i mimo insolvenční, neboť je to fáze, kdy zástavní právo plní svoji uhrazovací funkci, tedy fáze pro zástavní věřitele naprosto kritická. Větší pozornost věnuji i zástavě pohledávky jako nejčastějšímu předmětu zástavního práva.

Zástavní právo doznalo s příchodem nového občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb., s účinností od 1. ledna 2014, zásadních změn. Ve své práci se proto zaměřuji na změny i zcela nové právní instituty, které NOZ oproti minulé právní úpravě přinesl a které oblast zástavního práva obohatily.

Svou rigorózní práci jsem rozdělila do sedmi kapitol. V úvodní kapitole se zabývám obecnými otázkami, které bylo třeba uvést pro porozumění hlavnímu tématu této práce, tedy především vysvětlení základních pojmů a zásad. Zvolené téma je oblastí značně širokou, proto jsem se k němu v dalších kapitolách snažila přistupovat tak, aby byly zmíněny všechny informace důležité pro zástavní právo, všechny novinky a případné problematické oblasti související s příchodem NOZ, a zároveň aby se práce nestala nepřehlednou.

Obecné změny, vyplývající z přijetí NOZ, a dotýkající se i oblasti zástavního práva, jsou sjednocení terminologie (v zástavním právu hovoříme už výlučně o zajištění dluhu) a důraz na smluvní volnost stran. To se projevuje i v oblasti zástavního práva například méně přísnými požadavky ohledně takzvaných zakázaných ujednání, než jaké měl zákoník za minulé právní úpravy, s dopady i do oblasti výkonu zástavního práva.

Dalšími změnami hodnými pozornosti jsou změna definice zástavy a věci, a s tím související upřesnění a rozšíření okruhu předmětů, které mohou sloužit jako zástava, možnost zřízení budoucího zástavního práva nebo možnost zřízení zákazu řízení zástavního práva či zákazu zcizení zástavy jako věcného práva.